

TELEGRAPFULU ROMANU

Nº 94. ANULU XVII.

Telegraful este de done ori pe sepm
mană: postă și nume ca. — Prename
riunica se face în Saliu la expeditura
foică pe afara la c. r. poste, cu bani
gata prin scrisori francate, adresațe
către expeditura. Pretișul prenumeratin
nei pentru Saliu este pe anu 7. d. v. a.
carpe o jumătate de anu 3. d. 50. Pen
tru celelalte parti ale Transilvaniei și pen
-

trn provinciale din Monarchia pe anu anu
8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. și tieri straine pe anu 12
p. 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratul se platește pentru
intea ora cu 7. cr. sira, pentru
a doua ora cu 5 1/2 cr. și pentru a
treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 27 Novembre (9 Dec.) 1869.

Telegramu.

Pest'a 7 Decembre. Cas'a deputa
toru decise eri cu 188 contra 128 vo
turi, estradarea deputatului Alessandru
Romanu.

Eveneminte politice.

Prin patent'a imp. din 3 Decembre datata din
Trieste se convoca senatul imperiale pre 11 De
cembre a. c.

Imperatul a sositu in pace din caletori'a sea
in Orientul. De sosirea acăstă suntu legate spe
rantiele, ca unele complicationi, parte de mai na
ante, parte escate in decursul absentăci majes
tatiei sele din monarchia, și voru astă deslegarea.
Asia se vorbesce in unele cercuri in Viena de in
cercarea unei impacări a națiunei cehice din Bo
hemia. Despre Doctorulu Berger, ministru, carele
si mai nainte au fostu adusu de unele diuarie in
combinatiune cu deslegrarea cestiunei pendinti din
Bohemia, iera se vorbesce, ca are de cugetu se
asterna unu Programu, de siguro unu programu
regulatoriu de cestiunea ce agita de atât'a tempu
Bohemia. Unele diuarie adaugu, ca pre lângă pro
gramu, dr. Berger asterne si demissiunea sea, se
vede treb'a, ca pentru casulu cându programul seu
nu aru astă primire.

Unu tel. din Vien'a la „Hr. Ztg.“ de eri dice
ca Maj. Sea a primitu rece pre Gis k r a si
Herbst, si ca se da cu socot'la ca „ministe
riulu cetatenescu“ se va retrage.

Ceea-dalta afacere, care occupa unu locu in
semnatu este revolt'a din Dalmati'a. In o notitie
scurta facurămu cu alta ocazie si publicului no
stru cunoscutu, ca LdMC., Escenten'a Sea Rodich,
este pre cale telegrafica chiamatu lu Vien'a. Cele
mai multe sciri consuna acum intr'aceea, ca adu
narea acăstă este in strinsa legatura cu cele ce
au decursu in Dalmati'a in dilele din urma, dara
cu deosebire cu modulu, carele trebuie astă, spre
a impacă pre cetatiunii districtului Boche di Cattaro
si prim acăstă, modulu de a redă liniscea interna
imperialui. O notitie din „Osten“ spune, ca
LdMC. Rodich va capeta insarcinarea de a mulcomi
districtulu suu numitu pre cale pacinica in cui
itate de comisariu imperatescu. Afara de densulu
mai suntu designati spre scopulu acestă, Generalii
Filipovici si Conte Menusdorff. Comisariulu imp. va
chiamá pre representantii comunelor renitente la
sine in numele imperialului si va negocia cu densii
osypr'a gravaminelor loru.

Scirile din urma ne arata, ca miscarea in Dal
mati'a se continua si acum'a si ca resculati facu
incercări de a nelinisci vedetele imperiali dela Pe
tro Paulo si de a se apropiá de fortulu Cosmac.

Unu evenementu, dealtumintrea literariu, nu-lu
potemu trece cu vedere. In mai multe foi din
Vien'a amu vediutu facendu-se amintire de esirea
unei brosuri din condeiulu lui Fischhoff, intitulat
„Austria si garantele esistentiei sele“. Se asigura
ca Autorulu vorbesce in brosura sea pentru or
ganisarea federativa a Austriei si ca Autorulu nu
au trecutu cu vedere nici unu din drepturile po
poreloru din monarchia, fia poporul cătu de micu,
si fiacărui poporu i atribuia o missiune, cu carea
se concurga la sustinerea intregilităci monarchiei.
Din aforismele ce le gasimur risipite prin diuarie inca
se vede ca opulu din cestiune este insempat. In
cătu va fi acestă considerat de barbatii ce con
ducu sörtea imperiul astadi, este alta intrebare.

Confiniile militari inca devinu o cestiune con
siderabile. Se vorbesce de nou despre modalitatea
provincialisării acestoru tienuturi. Din unele parti
se deschide perspectiv'a de convocarea unei diete,
in carea sa se adune numai reprezentanti din con

finiile militari; de alta parte se dice, ca pentru de
a pune capatu agitatiunilor, desarmarea confinielor
militari sa se faca deodata.

Din politic'a din afară nu avem de inregis
tratul alta, decătu ca in Francia suntu prospecte de
schimbarea ministeriului. Nouu ministeriu, déca se
va constitui sub Ollivier, dupa cum se dice in mai
multe diuarie, va fi unu cabinetu, carele va ave
missiunea de a face unu pasu inainte către liber
tătilor dorite.

Cert'a intre Sultanulu si vice-regele din Egiptu
a devenit uo obiectu a diplomatiei europene. Di
plomati'a folosesce ocaziunea si se impartiesce intru
aprotege, cându pre un'a, cându pre alta parte, dupa
cum convine mai bine intereselor ei de acasa.

Din Itali'a astămu ca acum este insarcinatu
Cialdini cu constituirea ministeriului. (Alte sciri
spunu, ca lui Lanz'a i-aru si succesi a compune unu
cabinetu.)

In România decurgu desbaterile in corporile
legislative. — Ce este tristu acolo, e impregiurarea,
ca lupt'a intre partide curge si acum'a cu o inver
siunare nemai vediuta altu undeva in Europ'a. Cu
deosebire diuarie opusetionei nu lasa nici o oca
siune, ci se folosesc chiaru si de impregiurări de
natura cu totulu privata, spre a le trage in domeni
ul politici si a fabrica arme, prin cari se atace
guvernul actualo.

Din Bulgari'a se anuntia pregatiri de miscări
in contr'a guvernului turcescu. Ans'a se spune, ca
o da intențiunea guvernului turcescu de a introduce
limb'a turcesca in scolele Bulgariloru.

Diet'a Ungariei.

In siedint'a din 27 Nov. dupa cele formali
interpeléza Henselmann pre ministrulu de
instructiune pentru galeria lui Eszterházy; Hen
selmann provoca pre ministeriu sa o cumpere pen
tru tiéra.

Miletics voiesce sa se pronuncie asupr'a
respunsului datu de ministrulu presedinte inca in
sessiunea trecuta la interpellatura in privint'a ar
măriloru in confiniile militari.

Presedintele atrage atentiunea deputatului, ca
acum nu mai este locul de obiectulu suscitatu.
Miletics asterne asiá dara doce projecte de con
clusu. In celu dintău desaproba simpachi'a diplo
matiei austro-ungurești pentru Turci'a si recel'a ei
pentru poporele creștine dela donarea de Josu; e
datoria creștinilor din Turci'a se scutere de pre
sine jugulu turcescu si monarchia, cu deosebire
serbii, au detorint'a de a-i ajutá. Propune asiá
dara, se insarcineze că'a prin ministeriu, a lucra
intr'acolo, că latia cu poporele creștine din Turci'a
sa se pastreze o neutralitate bine-voitoră. In alu
II-lea projectu de conclusu cere Miletics provin
cialisarea confinielor militari intregi, intr'un'a. Asu
pr'a modalitătii si mesurilor ce suntu de a se
luá in privint'a acăstă, sa se asulte reprezentan
tii confinielor militari din Croati'a, Slavoni'a, Dal
mati'a si congressulu bisericescu serbescu.

Ivanka propune ca asemenea, proiecte nici
sa se mai tipară. Csernátony si Col. Tisz'a se
provoca la regulamentul casei, conformu căruia se
si decide tiparirea proiectelor de conclusu.

Se cetește a 3-a ora conventionile de tele
grafu cu federatiunea germană de nordu etc. si se
votéza pentru alegerea unui membru in enchet'a de
banka. Dupa aceea se deschide desbaterea asupr'a
raportului comisiunii finantiale in privint'a inche
ierei socoteleloru său computurilor de pre anulu
1868, precum si doce proiecte de conclusu, facute
din partea duoru deputati.

Dupa o desbatere mai lunga fiindu tempul
inaintat, desbaterea se intrerupe spre a se conti
nuă in siedint'a următoare.

In siedint'a din 29 Novembre anuncia presie
dintale resultatulu alegerei din siedint'a trecuta;
s'au alesu Mauritiu Wahrmann.

Paul Hoffmann, ca referinte alu comis
sionei de imunitate raportéza in afacerea procesului
de presa contra Alessandru Romanu. Comisiunea
propune a se dă voia tribunalului, sa puna sentint'a
contr'a lui Romanu in lucrare.

Ministrul de comerciu, in numele seu si alu
ministrului de justitia asternu uno projectu despre
jurii de bursa. Mai promite ministrul, ca in de
cursulu iernei presente va asterne uno projectu non
de lege in privint'a silviculturei.

Dupa respunderea la unele interpellatiuni mai
neinsemnate din partea altoru ministri, ia coventul

Bar. E ötvös, suplinitorulu provisoriu alu
ministrului presedinte si respunde la interpellati
unile facute cu privire la revolt'a dalmatina. De
chiara ca va remanea strensu pre lângă obiectele
ce se tienu de cestiune. Contele Ferdinandu Zichy,
dice ministrulu, a intrebatu déca regimulu au facutu
pasii de lipsa pentru suprimea rescularei armate
din Dalmati'a. Densulu e de parere, ca interpe
lantul nu doresce se astă siacare dispositiune in
detaliu, ci dora numai in generalu o chiarificare des
pre parerea regimului in afacerea acăstă. Dechiara
asiá dara, ca regimulu are deplina scientia despre
momentositatea cea mare a afacerilor dalmatine
si ca regimulu si implinesce si-si va implini dato
ri'a sea satia cu interesele momentuose ce suntu im
plete in afacerea Dalmatiei. Vucoivics si Miletics
vrura se astă, déca intrebuintarea regimenturilor
unguresci in Dalmati'a s'a facutu cu scirea minis
teriului ungurescu. Ministrul afirma, ca acé
st'a s'a facutu pre basea legilor fundamentali
vechi si noue. Liniscea interna numai atunci
va fi garantata in tota monarchia, déca voru
sci toti inimicii ei, ca atacându monarchia din ori
ce parte, pururea voru intelni armata comună. Deçi
in privint'a acăstă nu se sfiesce ministrulu a con
cede atentiunea deputatului Miletics, ca intrebuint
area trupelorunguresci in Dalmati'a este uno
casu de precedentia si adauge, ca intemplându-se,
ca si in Ungari'a sa se turbure liniscea, nu se va
luá in consideratiune, ce felu de regimte suntu
mai aprope, ei se voru intrebuinta numai de cătu
spre a suprime incercările indreptate asupr'a in
tregilităci monarchiei. Vucoivics este ingrijit u
intrebuintarea regimenturilorunguresci in Dalmati'a
ya sterni ura catra națiunea unguresca, si din ac
esta causa dice ca aru si mai bine, ca regimetele
unguresci sa se retraga dela loculu insurectiunii.
Temerea acăstă este neintemeliată, pentru ca suntu
multi căroru li e grăza de integritatea Ungariei si
cari predica ura cătra Ungari'a. Prin intrebuintarea
regimentelorunguresci in Dalmati'a se pote sterni
ura cătra Ungari'a numai cătra acei omeni, căroru
le aru placea că națiunea unguresca sa se sinucida
ins'a-si. Pre acești omeni ince nu-i potemu con
sidera, ci fatia cu ei trebuie aparata energeticu
intregitatea monarchiei.

Contele Ferdinandu Zichy e preste totu multi
mitu cu respunsulu. Vucoivics face observările, ca
nu pote sci din respunsu, ca in Dalmati'a care re
ginu face dispozitionile, celu ungurescu său celu
austriacu? Incătu privesce referint'a celor două
jumetăci ale monacheiei altuselu o cuprinde Eötvös
si altuselu oratorulu, pentru ca cu totu ca si cestu
din urma e multamit, ca monachi'a iera-si se astă
pre basea pre care au fostu inainte de 14 Aprilie
1849, totu-si e de parere ca pentru regimulungu
rescu totude-un'a trebuie se fia normative in liu'a
dintău intereseleunguresci. — Miletics e de pa
rere, ca ministrulu n'au cuprinsu bine interpellati
unea sea si asiá nici nu este multamit cu res
pusulu.

Președintele provoca casă a se dechiară în privința responsului și majoritatea casei ce declară, că responsul interpellării să se ia spre sciinția.

La ordinea dñei vine continuarea desbaterei asupra inchiarei computurilor de la anul 1868. — Desbaterea se intrerupe și se amenează președintă urmată.

Sumarul bugetului Ungariei pre anul 1870.

A. Trebuințile ordinare.

Curtea regelui	3.650,000 fl.
Cabinetul Maj. Sele	60,234 "
Cuotă detorielor de statu	32.723,200 "
Cametele oblegat. rurali	15.447,500 "
Spesele comune	21.925,204 "
Dietă tirrei	500,000 "
Presidiului Ministrilor	246,200 "
Ministerul de lângă persoană	
Majest. Sele	71,000 "
Ministerul de interne	43.511,300 "
" " finanțe	9.620,071 "
" " comunicatiuni	3.884,881 "
" " comerț	7.284,000 "
" " cultu și instruc-	
tiune	1.882,425 "
Ministerul de justiție	3.236,400 "
" pentru apărarea tierei	4.325,324 "
" Croația și	
Slavoniă	52,500 "
Curtea de conturi de statu	80,000 "
Aministratiunea int. în Croația	
și Slavoniă	2.200,000 "
Pensiunile	2.754,507 "
Sumă 153.454,746 fl.	

B. Trebuințile straordinare.

Cuota Ungariei la spesele straordinare,	
pentru 1870	1.912,705 fl.
Minist. de interne adausa	959,814 "
" " finanțe	5.842,250 "
" " comunicatiuni adausa	2.679,507 "
" " comerț	624,000 "
" " cultu și instr. adausa	43,400 "
" " justiția adausa	15,000 "
" pentru apărarea tierei adausa	205,920 "
Pentru drumurile de feru și canale	25.280,000 "
Sumă straordinarielor	37.562,596 fl.

AA. Acoperirea ordinare.

Minist. I. persoană Maj. S. venit	546 fl.
" de interne	3,788 "
" finanțe	140.685,900 "
" comerț	6.007,450 "
" Cultu și instruct. venit	54,580 "
Sumă venitelor ord.	146.752,264 fl.

FUNEREA.

Necrologia.

„Curierul de Iassi“ ne aduce o scire din cele mai doreroase pentru noi, despre incetarea din viață a învățătorului și cu amorul patriei cetățeniu Georgiu Assaky:

Grabnică trecere din viață a ilustrului nostru cetățeniu Georgiu Asaki a umplut animile tuturor românilor de un regretu sfâșietor și de o jale profundă, și cu totii acceptam, petrunsi de duioasă, momentulu trist, când cu ochii lacrimati sa vedem aducându-se în intunericul mormentului, acela, ce a asudat mai multu pentru desgroparea și invierea națiunii sele din mormentul perirei.

Dieu de 14 Novembrie, era dieu o tară pentru ducerea la odihnă eterna a aceluia barbat care n'a gustat în viață o singura clipă de repaus. Pre la 12 ore un publicu numerosu începă a cuprinde curtea și vite incaperile casei defunctului. Pre la 2 ore clopoțele prinseră a anunța cu jale plecarea defunctului dela locașul seu pamentescu la locașul cerescu. În fruntea processiunii funebre, mergea în ordine regulată corporațiunile studenților dela gimnasie, școale primare, școlă de arte și liceul, atestate de profesorii lor, prevenindu cu standardele tricolore. Apoi urmă un coru, organizat în cuartet, care executa cu deplină abilitate cele mai frumos și mai impresionabili arie

BB. Acoperirea straordinaria.

Partea Ungariei la casă comună în numerar și active	1.912,705 fl.
Din vendiarea de mosii de statu	120,300 "
Castigă la străformarea monetei vechi de 6 cr. în nouă de 10 și 20 cr.	700,000 "
Restantă censului regiu	16,500 "
Economisare la manipularea valoarelor p. 1878, 1869 și 1870	310,000 "
Restantă de dări și de arende	4.500,000 "
Restantă vechi ale provisoriului dărei fonciarie	4,000 "
Din vinderea de obleg. rurale ale erariului ungurescu, în suma nominală de 2.200,000 fl. cursul de 79 1/2	1.750,000 "
Din fondul de garanție	1.000,000 "
Din materialul destinat drumului de feru Unghvár-Nyíregyháza, prin vinderea de priorități în sumă nominală 750,000; efectiv 500,000 "	500,000 "
Din împrumutul pentru drumul de feru (Art. leg. XIII. 1867)	25.280,000 "
Sumă acoperirei extraordinarie:	36.093,505 fl.

Bilantul este deci:

Trebuintie ordinare	153.454,746 fl.
Acoperire	146.752,264 "
Deficit	6.702,482 fl.
Trebuintie extraordinarie	37.562,596 "
Acoperire	36.093,505 "
Deficit	1.469,091 fl.
Trebuintie preste totu	191.017,342 "
Acoperire	182.845,769 "
Deficitul întregu:	8.171,573 fl.
	v. a.

Anotații: Deficitul întregu este cu mai mult de 200,000 fl. mai micu, decât celu ce se preliminase pentru anul 1869, adică de 8.400,000 fl. Pentru acoperirea celui de estimație se impõtorește ministrul finanțelor a da asemnate casalii cu camete pre temeiul restantelor timbrați și tacali, mai târziu ipotecate, și acelea ale retrage în măsură incasările acelor restante. Această expediție va recomanda ministrul de finanțe și pentru anul 1870, macar ca în totu decursul anului 1869 nu a avut nici o lipsă de elu. —

„Albin'a.“

Sabbiu, 4/22 Decembrie 1869.

Se vorbește printre cetățenii Sabbiului, că ar fi devenit în urmă demisiunări Hanului de cetate locul acesta de funcționari vacante. E mai mult că siguru că Magistratul cetățenesc va denumi în locul acestuia pre altu cetățen, ce se

afă în serviciul Magistratului, și cum se dice, ocupa astăzi un post de cancelar. S'ar acceptă însă, de către vor se dovedește conlocutorii nostri să nu mai mult, decât o schimbă de dreptate, că locul acestui cancelar, să-l aceluia, ce va urma în postul Hanului urban, să-l ocupe un practicanț român, carele servește acum de 5 ani la magistrat, cu destula praca, fiindu-e calificat de judecă, și până acum nu au avut nici o lege nici un ajutor. De către însă totu s'ar întemplă, căceea ce se aude vorbindu, că postul din urmă, alu aceluia ce va urma că Stadt-Hann, o sa-l ocupe un altu tineru sas, carele au absolvit studiile juridice cu 2 ani mai târziu, că românul menționat, și practică numai de 3 ani și pre lângă acela se bucură aici de parinti și rude avute, fiindu-provintiu cu toate cele trebuințe, atunci credința noastră în dreptatea fratilor săsi trebuie să se slabescă, ieră nouă nu ne va putea impune nimenea, că pretindem posturi, aici unde după popularele noastre în cetate și giură avem totu dreptul, pentru bătrâni necalificați. Vom vedea rezultatul ce-l vomu comunică cu publicul nostru. *)

Romania.

(Urmare din evenimentul de tronu.)
Instructiunea publică reclama asemenea o lege organică mai eficace, după experiența de aproape cinci ani la care a fostu supusă legea actuală. Una din condițiunile esențiale ale imbutatului instruclii unei publice va fi înființarea unei forțe speciale a școlelor. Guvernul meu ve va propune unu proiect, spre modificarea unor părți din actuala lege. Budgetul pre 1870, avându a fi prezentat întru totu, conformu acelu proiectu, eu punu temeiul prezelui și activitatea d-văstră, de a-lu face se dobandește sanctiune legislativa, în decursul acestei sesiuni.

Spre generalisarea instructiunii primare, prescrisa de mai multi ani în legile noastre, lipsită până acum o sistemă îndestul de complexă de inspectiune, care se fă totu deodata unu midilocu puternic de a-o activă. Guvernul meu ve va propune înființarea în toate districtele de revisori scolari, cu atribuții mai întinse, și amu târziu cuvinete de a crede că aici sta începutul celu seriosu alu luminării, la care poporul are dreptu și pre care legile ne îndatoră ai-o înlesnă.

Suntu mai multe părți din legea instructiunii, care până acum n'a fostu încă puse în lucru; guvernul meu a prevedut înființarea, în anul 1870, de mai multe școli de meseri în deosebite orasie ale târziei.

Basele puse pentru organizarea puterilor noastre militare, prin legea dela 11 Iunie 1868, s'au stabilite în acestu anu din ce în ce mai multu. Diferite regulamente și instructiuni au venit u se pue

vocali. Dupa coru venea înaltul clercu, îmbracatu în cele mai splendide haine bisericesci și impresionantă de o săntă pietate. In urmă clerului, se seversă ceremonie săntă pre cale, se vedea scrierii ce respandeau fiori prin multime și deschepătă lacrimi în ochii acelor, ce se uitau de pre ferestri. Scrierii erau dusu de patru persoane investite în negru. La unu capetu alu scrierii pre o perina de catifea se vedea ordinele repausatului. Dupa scrierii pasișă familiă și rudele repausatului, îmbrăcate în doliu. In apropierea scrierii înaintau și profesorii dela Universitate, onor. cetățenii întristati, amici și cunoscuti ai defuncției; senatorii cari se gasea în Iassi, corpulu advocatilor, corpulu medicilor și mai mulți artiști din trupă nostra teatrală — Totu aci erau și locul autoritatilurui civili dela tribunale și curți; cu parere de reu însă trebuie să marturisim, ca numai singurul prefectul de districtul reprezentă la acestu actu, la care aru si trebuit să asiste cu toti, împlinindu-si prin acela o săntă datoria către bine-facatorii patriei lor. Studentii dela universitate la acestea ceremonii remarcabile încă ne-au impresionat fără reu. Ei nu se constitua într'o corporație compactă și nu aveau standarde ca alte instituții.

La multimea, ce acompania immediat scrierii, se adunge și corpulu tipograficu, cu unu standard tricoloru în frunte. In fine semnalăm colosalu multime de publicu, ce undulă dinapoi, în mijlocul căreia se zarea carul funebrelor cu patru cai, precedat de musică militară.

Aci este locul să observăm, că gendarmii de politia nu contribuie nimică la mărtișarea ceremoniei, după ce ei erau pedestri și pusi exclusiv numai pentru neconturbarea ordinei bune.

Remasările defuncției făcute de stradă Asaky, trecute pre sub arcul dela liceul național, apoi pre stradă mare, și de aci în susu pre stradă rusescă până la biserică 40 de săntă. Procesiunea ajunse aci pre la 4 ore. Scrierii fu dusu în biserică, și după serviciul divinu se începura cuventările funebre. Pră săntă sea arhiepiscopul Suhopanu tînără intâia cuventare, în care vorbi despre desertează lumea acesteia, și despre moarte, amintindu pre scurtu marele și neperiorul meritu ce a castigat defuncțul în cariera vieții sale, cu privire la patria și națiunea sea.

Dupa aceasta Pră săntă sea episcopulu Scribanu, sub impresiunea celor mai duiose simtiri și pornorii ale susținătorilor săi, desvălta mai pre largu faptele nemuritorie și caracterul plin de virtute a repausatului. In fine Dr. N. Istrate, într'o vorbere lungă și bine simtită, cu unu talentu eminentu de oratorie accentuat zelul neobositu a marelui bătrânu, desvoltat în privința culturei înflorirei, societății române. Mai erau încă și alții, precum d. Galino artistu dramaticu, unul din partea corpului tipograficu, cari erau pregătiți a manifesta prin cuventări jela generală; dară fiindu tempulu fără înaintatul au fostu siliți să abdicate la intenția lor.

Pre la 7 ore s'eră făcute depuse în mormentu remasările meritului și iubitorului nostru cetățeniu ilustru.

in lucrare și se desvăluie acele baze. Ostirea noastră permanentă să armată cu arme noi perfectionate; armele necesare militilor suntu sesite în parte, și astfelui nu preste multu timpu vomu vedea funcționându și nou elementul alii fortelor noastre militare, militie. Guvernul meu să ocupe și se ocupa pentru a pregăti tōte instructiunile și depozite trebuințiose ca, la antā'a chiamare și sosire a militelor, densele sa se păte convinge ca suntu o parte însemnată midilōcelor de aperare a tieri noastre.

Pentru că armata sa serve bine de scōla ostăiescă în tōte ramurile științei militare, prin care se trăca toti tinerii români, în anul acesta i s'a datu ocasiune a cunoșce și servitulu in campanie, prin manevrarea in corpori mai numeroșe. Formarea taberei dela Purceni, in timpul cărei a am fostu māndru d'a fi insu-mi in capulu armatei, a produsu rezultatele cele mai satisfacătoare, atât in privint'a spiritului de corpul rău și in privint'a instrucțiunii, prin manevre sistematice; cu acēsta ocasiune armat'a română, atât de devotata dinastiei, s'a arestatu ca este la înaltimēa missiunei sele.

Guvernul meu recunoșce ca nu este lesnici bine a modifica din nou legea constitutiva a armatei tieri. Dérū, cându experientia anilor din urma au dovedit lacune, neperfectiuni și erori in acea lege, aceste neperfectiuni trebuesc îndreptate. Guvernul meu ve va prezenta déru unu proiect, care se coprindia imbunatatiile ce suntu a se aduce acelei legi.

Asemenee ve-ti grabi, negresi, dd. Senatori și dd. Deputati, votarea proiectului de lege ce se află de mai multu timpu dinaintea d-vosra, despre tribunalele militare. Nepotrivirea in care se află codulu penal militaru celu vechiu cu celu civilu, trebuesc se dispara c'o ora mai curendu.

Guvernul meu se va prezenta și alte proiecte de legi, totu atât de imperiosu reclamate, precum: acel'a alu contingentului anului viitor, acel'a alu soldelor, unu nou proiectu pentru regularea positiunei oficierilor, unu altul pentru regrutare, și unu pentru inaintare, spre a le pune in armonia cu nou'a lege constitutiva a armatei.

Guvernul meu v'a înfăsiat in sessiunea ordinaria unu proiect de lege in vedere de a ascurta județielor o mai mare descentralizare administrativa. Suntu in dreptu a crede ca d-vosra, ve-ti bine-voi a spune acestu proiectu unei consențiose și grabnice cercețări, pentru ca, inca in sessionea acēsta, județele se aiba a ve datoră o mai intinsa independenția in administrarea intereseilor loru locale.

Acēsta lege aru remané insa fără efectu, dd. senatori și dd. deputati, déca totu odata d-vosra nu ve ve-ti ocupă și cu realizarea autorităției morale a primarilor comunelor rurale. Nu scapati din vedere, ve rogu, ca legile votale de d.v. se

aplica in tiera prin acești primari, in cuaitate de agenti ai puterii executive; și ca prin urmar este și de unu interesu municipal și de unu interesu generalu că acești magistrati se sia indiestrati cu capacitatea ceruta pentru a putea înțelege și aplică legile tieri.

Ună din condițiunile de capetenia pentru îndreptarea primarilor rurale este de a le radica cătu mai curendu funcțiunea de agenti fiscale. Legea tocmaielor agricole, prin esperintia, s'a dovedit ca lasa inca multu de dorit. Ea nu este in stare a ascurta agriculturi acea rapede și deplina indestulare e intereselor sele, fără de care lucrul cāmpului nu pote propasi. Guvernul meu ve va prezenta modificatiunile, pre care le socotește de neapărate, spre a face că aceasta lege se corespunda la marele seu scopu.

Legea politiei rurale a inceputu a-si dovedi salutariele sele efecte. O mai buna politia s'a introdusu in comunele rurale și numărul delictelor cāmpesci s'a impuljenat intr'unu chipu similiitor. Acēsta legiuire prevede in fia-care județiu statonnicirea unei casse de ascurare contr'a bōlei vitelor. Esperientia a dovedit ca județele nu suntu in stare de a crea aceste stabilimente, și ca chiar deca aceste s'ară intemeia, ele, prin miciile loru midilōce, n'ară fi in stare a respunde la intenția legiuitorului.

Trebue déra ca reprezentarea natională sa se ocupe cu adoptarea unui midilocu mai inemerit, pentru a feri clasele muncitore de mările păgube ale epizootiei.

Guvernul meu ve va prezenta unu proiect de lege pentru fondarea unei case de ascurare generală a vitelor.

I era 1 Aprilie trecutu postele straine și au luatua sfersitu in România. Convențiunile inchiiate intre guvernul Men și intre monarchia austro-ungara și intre Germania de Nordu, suntu astazi pose in intrég'a loru lucrare; in curendu, aceste acte internationale se voru imulti printre convențiunile inchiiate cu imperiul Russiei.

Postele noastre, incredintate in māni române, functionează bine! In compariune cu veniturile anului trecutu, postele infatișeză in anul 1869 de aproape unu milionu, cāndu cheltuelile suntu mai asemenea ca din timpul cāndu ou aveam de cătu unu servitul postalu interioru.

Art. 54 și 55 din legea rurală, din deosebite impregnărăi, au fostu remasă pāna acum ne pose in lucrare. Guvernul meu a luatua tōte mesurile pentru ca, cu aprobatia d-vosra, insurătiei și celelalte categorii de sateni, preveduti prin articulele de mai susu citate, se sia pusi pre mosile statului in stapanirea particelelor de pamant, ce le suntu acordate prin lege.

Guvernul meu și puse tōte silintiele de a arăda pre fiecare di justitia la acelu gradu, de

unde ea se inspire increderea in intru, considerație in afara. Curtea de casatiune, redobandindu-si autoritatea sea morală, și asigurata prin respectarea legei inamovibilității sele, este pusa in poziție de a-si împlini cu eficacitate lucrările mari sele missiuni. Unu proiect de lege, depusu pre biourula Adunării, relativu la distribuția causalor intre ambele sectiuni, este de natura a inlesni forțe multu lucrările fia-cării. Se ieu măsurile cele mai practice pentru ca legile cele noi, mai alesu procedură civilă și legea organizării judecătorescii, pulenii aplicate seu reu intelese in unile localități, sa se aplice in tōte pările loru: cāci garanția ce prezinta o lege resultă numai din esacta sea aplicare.

Proiectul de lege, depusu la adunare, privitoru la inamovibilitatea curtilor de apel, este de natura a garantă independentia magistraturei, a o asigură contr'a fluctuațiunilor și passiunilor politice, și a pune astfelui in condiții de a putea atinge cu succesu mărele seu scopu. Guvernul meu, ve va mai prezenta și alte proiecte de legi speciale, prin care se modifica seu se complecta unele părți din legile noastre civile seu penale.

In privint'a lucrărilor publice amu multiemirea de a constata ca lini'a ferata dela Bucurescii la Giurgiu a inceputu a funcționa dupa dorint'a exprimata de corpurile legiuitorie adeca, prin mijloace proprii ale statului.

Lini'a Suciv'a-Romanu, impreuna cu ramura Iasi, in lungime de 175 kilometri, va fi data circulației inainte de finitulu angului.

Lucrările dupa cele-lalte liniii se executa cu mare activitate și se speră a se mai da circulații, in cursul anului viitoru, liniele Bucurescii-Galati, Bucurescii-Pitescii, Romanu-Galati și ramura Berladu, in lungime totala de 634 kilometri.

Pentru lucrările ordinare de poduri și siosele guvernului si-a pusu tōte silintiele spre a executa pre cele mai urgente, in limitele creditelor acordate.

Intre altele, 19 poduri de feru s'au terminat si intre care celu dela Bozeu este de o lungime de 530, prin acēsta comunicatiunile au dobendit u mare imbunatatiere in mai multe puncte dificile.

Lucrările de drumuri județiane au datu, in anul acesta rezultate si mai multamitoresc decât in anul anterioru. S'a constatat si unu însemnatu progresu in modulu executării, si astazi locuitorii suntu pusi in poziție de a apreția rezultatele benefacătorie ale legei.

Instructiunea profesională nu a fostu neglijata, ci s'a cautat a i se dă tota impressiunea, pre cătu mijloacele au permis.

Prin numerosele concursuri si expozițiuni, guvernul a pututu descepta si constată o însemnată emulatiune intre agricultori ce intra pre calea imbunatătirilor. DD. Senatori și dd. Deputati, v'amu espusu situația generală a tieri.

Ordinea interioara

turnarea sea la Iassi a auditu despre memorabilă catastrofa in Russi'a, si in locu de francesi a aflatu pre principale Scarlatu Kalimachi, cunguratu de o ceta de sanatori, cari in māndri'a loru despreșteau totu sentimentul de naționalitate română, si Asachy se vedeu streinu in patria sea. Tōte dragorile erau cuprinse de greci. Pre un'a numai puteau pune mān'a adeca: pre aceea de hotărnicii de mosii impresurate, si care cereau nu numai cunoștința limbii române, ci inca si descrierea vechiilor documente.

Asachy se folosi de asta incunjurare spre a expune nevoia ca hotărnicii, chiaru pentru a loru propriu interesu, sa aibă cunoștințe geodesice. O asemenea propunere s'au adoptat, si Asachy fu numit la 1813, profesorul științei teoretico-practice a artei de ingineru; spre astu scopu, cu tota greutatea termenilor tehnice, elu au compusu cea antea data in limb'a română unu cursu de matematica, si anume: Aritmetic'a, Algerb'a si Geometria. La 1817 Asachy a organizat pre a sea cheltuiela unu teatru de societate in salonul Hatmanului Costache Ghica.

Revolutia grecă din anul 1821, care s'a fostu nascutu in Moldova, se facu leaganul liberătății Eline, unde se formase combatanti, cari se respundura preste tota Turci'a, si crudimile faptuite de cetelor grecilor numiti Eteristi, a occasionat emigrarea acelei mai mari parti din locuitori. Asachy de asemenea a urmatu acestui povoat si s'a refugiatu in Basarabia.

Astfelui se desparti de noi acel'a căruia placea sa sia mereu cu noi, si sa ne arete calea luminei si a adevărului. Elu se stinse, darea geniulu seu si suvenirea lui va remané nestersa in susțele noastre, si din generație in generație numele lui va trece ca unu ecou dumnedieescu, si nu va perînici odata.

Crediendo ca ne imprimim cea mai săntă datorintă ce avemă către memoria defunctului, impartasim lectorilor următoarea biografie asiatică:

* * *

Georgiu Asaky, este nascutu la Herti'a, tergisoru in Moldova de susu, la anul 1788 in 1 Martiu, diu'a st. Dochii, homonima cu Dakia seu Daci'a pre care elu a ilustrat' prin balad'a "Dochia si Traianu."

Parintele lui Georgiu, care dupa moartea socialei se aintratu in tagin'a calugarăscă cu nume de Leonu, barbatu invetiatu, apretiuindu o educatione classica pentru crescerei filioru, s'a mutat cu famili'a sea la Leopol in Galati'a. Din etatea de 9 ani, Georgiu a urmatu acolo cursul studiilor, in limbile polona, latina si germana, si la 1804 l'a incheiatu la Universitate, capetându si gradul de doctoru de filosofia.

Dara totu deodata elu s'a aplicat la specialitatea ingineriei civile, si in etate de 17 ani, a capetat diplomă de ingineru si architectu. Intărindu-se in Iassi, elu s'a aplicat in lucrările arbei sele.

O grea palomire, urmata dupa friguri inelunate, l'a indatorat, dupa consultul doctorului Bel-

Asta idea a electrisat pre Asaky, dera cu in-

(Va urmă)

este assecurata prin consolidarea dinastiei. Europa ne porta astazi unu viu interesu. Se ne unimur de la, cu totii, spre a dovedi ca suntem unu populu demn de aceasta bunavointia, unu populu care are consintiția missiei civilisatrice, cei este incredintiata la gurile dunărei. Pentru indeplinirea acestei frumose misiuni, sa intărumu loptele de partit. Se ne petrundem de spiritul stramosilor nostri, cari, de căte ori s'a atinsu de binele tierei, au fostu strinsu uniti in cugetare si in vointia.

D-vosra, reprezentantii fideli ai acelor-a-si simtimente, nu me indoiescu său ca ve-ti da totu concursul guvernului meu, spre a putea astfelui, cu toti, satisface legitimele trebuinte si aspiratiuni ale Romaniei.

Dumnedieu de la se bine-cuvintedie lucrările d-vosre. *)

CAROLU.

Presedintele consiliului ministrilor si ministrul lucrarilor publice, Dimitrie Ghica.

Ministrul de interne si ad interim la afacerile straine, M. Cogalioeniu.

Ministrul finanelor, Al. G. Golescu.

Ministrul justitiei, B. Boerescu.

Ministrul cultelor si instructiunii publice, Al. Cretiescu.

Ministrul de resbelu, G. Manu.

Nr. 1614. 15 Nov. 1869. Bucuresci.

Amu acceptat votarea definitiva a biroului camerei, spre a vorbi despre constituirea ambelor corpori legiuitorie.

Asi adata cum suntu ele astazi constituite:

Senatul a alesu acelasi brigou compusu de personele cari au fostu alese in sessiunea trecuta.

Camer'a si-a alesu: Presedinte pre Grigoriu Balsiu. Vice-presedinti, Gen. Florescu, Calimachi-Papadopolu, Iorgu Cantacuzino si G. Vernescu.

Secretari, Teodora Vacarescu, Nicu Moscu, Pavelu Angelescu, G. Brateanu, D. Pruncu, I. Cozrescu, Cerchez si Constantiniu.

Cestori, M. Marghilomanu, Magistru, P. Ciucu. Alu 4-lea Cestoru nu se scie inca, fiindu ca Dr. Oscar Eliatu, N. Tataranu si Petrescu neintrunindu majoritatea absoluta, tempul n'a permis u a se proceda la o noua alegere. "Ad nat."

Maria Sfanta Domna a tramsu dlu minisra presedinte urmatorea scrierile:

Domnule presedinte,

Adencu miscata de simpatie a primire alu carrei obiectu amu fostu din partea nationii romane, si doritor a consacra memorie dlelui intrarei mele in capitale, punu la dispositiunea d-vosra 10,000 franci, rugandu-se se bine-voiti a afecta procentele loru la formarea unui micu daru pentru 8 fete sermane, din care 4 in Bucuresci si patru in Iasi, pentru diau aniversara de 12 Novembre.

Ve rog, Domnule presedinte se aveti buna-tate a luă dispositiunile ce ve-ti crede cele mai cuvintișoare pentru realizarea acestei dorintie, si se primitu totu in acela timpu espressiunea sentimentelor mele cele mai distinse.

Bucuresci, 16 Novembre 1869.

"Ad nat." Elisabeta.

Varietati.

** Universitate in Clusiu Br. Eötvös a asternutu consiliului ministerialu unu proiect de lege pentru înfiintarea unei Universitatii in Clusiu.

** Deputatulu dietulu Alessandru Romanu fu predato tribunalului de presa, pentru ca se potea execută sentinta a adusea asupra-i.

** Leon Popescu, c. r. conce-pistu guvernialu, secretariu alu societatii pentru literatur'a si cultur'a romana in Bucovina, a repausat in 16/28 Novembre 1869 in Vien'a dupa o bala indelungata in versta de 34 de ani. Immormentarea au fostu in Vien'a in 18/30 Novembre.

In nrulu trecutu s'a facutu crerea de s'a tiparit 20 in locu de 200 bastimente, ceea ce ne rugam a se indrepta.

Despre aceasta intemplare durerosa se incunoscintieza amicu si cunoscutii dormitului, si se invita a luă parte la liturgia si panachida, carea se va serva aici in biseric'a catedralei manu martii in diau immormentarei la 8 1/2 ore din diminet'a. Fiata tierii a usiora la Cernauti, 17/29 Novembre 1869.

Comitetulu Societatii.

** Comuna Bururesci a facutu principesei Elisabet'a unu presentu constatatoriu din o diadema si unu costumu national romanescu. Diadem'a e facuta de Beaugrand in Parisu pentru 107,000 franci. Pre marginea diademiei de asupra se asta 17 măgaritare in forma perelor de marimi diferite; cea de midilociu e cea mai mare; in sirulu alu 2-lea suntu 17 solitare a jour forte curate; cea din midilociu de marimea unei cierasii ilustrata prin 25 brillante mici, in sirulu alu 3-lea suntu 17 măgaritare rotunde, intre cari unu siru de diamante mici si sirul estremu lu formesa 64 măgaritare de marimea mazarei, partea metalica a diademiei este dinainte decorata cu diamanti. Costumul national facutu in Bucuresci de dn'a Armandu, consta din rochia de matasa alba de India. Tali'a este o tunica de brocatu de aur cu chindiseli vinete si rosii. O siurtia de stofa negra cu chindiseli de aur si in fine, o salba de monete de aur.

** In o folia moravica din Brunn asta la ministrul de resbelu au intrebato la comanda confinilor militari, deca aru si cu putintia, de a trame unele regimete din confinii contra Bochesilor. La acesta se dice, ca au respunsu comanda ca incatul privesc credinti a regimeteelor s'arau puté comptă, dera n'aru si prudente de a tramite togm'a acum'a si a atinge cord'a simtiului national, candu confiniele inca se asta in agitatiune.

** Varszawsky "Dnevnik", diariu ce apare in Varsiov'a anuncia ca au avutu locu o lovire sangerosa aproape de Brzeze Litevsky intre cosaci si o banda de briganti; cesti din urma au pradatu unu birou de posta si au masacrato pre functionariu; le-au succesu pana acum de a scapa de man'a justitiei.

** Diariul "Makedonia" arata guvernului turc pericolii la cari se espune dandu asistintia politiana si de trupe episcopilor greci, ce oprimo pre bulgari. Episcopii acesti'a, ce-si permitu totu feliul de acte de violentia si osenseza prin acesta nationala intriga bulgara, suntu totu-deun'a siguri, ca actele loru forte neexecutabile, ce le potu ei comite, voru fi sprinjinte de gendarmieri a turcesca. Se nu cuprinda dara pre nimenea mirare, deca populatiunea bulgara este indignata si iritata in unu gradu forte inaltu.

** In 21 Nov. au arsu in Cisnadie 4 clediri economice.

Aproape de Cisnadie au pescutu unu locuitoru d'acolo unu ursu, a caru carne tragea 2 1/2 maji.

** In statiunea Marchegu, unu slovacu, carea vrea sa calatorasca estiu la Vien'a, folosi treccerea unui trenu de curte, carele ducea pre principii imperatesci Rudolfu si Gisel'a dela Gödölo la Vien'a. Slovacul gasindu uno wagonu golu se veri in elu. Ajunsu trenglu la Vien'a, conductoriulu spre marea sea mirare, asta la deschidere pre bietulu slovacu siediendu in wagonulu de curte si slobodiendu la fumuri din pipa. Comissariulu de politia intrebându-lo, ca de ce au facutu acesta, au catpetutu respunsu, ca nu din altu motivu, decat u vrutu se calatorasca estiu.

(24-1) Concursu.

La scola normala capitale gr-res in Selische protopiatulu tract. Sabiuini I. face trebuinta de un'a invetiatoresa la copile pentru lucruri femeiesci de mana, cu salariu anuale de 240 fl. v. a. si quartiru liberu.

Concursule proovedinte cu documentele recerute sa se adreseze catra comitetulu subsrisu, postu ultima Sacelu (Szetsel) pana in 20 Decembre 1869.

Selische 23 Novembre 1869.

Comitetulu parochiale gr-res.

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scola confessiunale gr. or. romana din Birn'a, protopiatulu Fagetului, se deschide concursu pana in 18 Decembre 1869 c. vechiu; cu care suntu impreunate urmatorele emolumente: — 63 fl. v. a.

in bani gata, 10 metri grâu, 20 metri cuceruzu 100 punti lardu, 50 punti sare, 12 1/2 punti lompi si orgi lemne, 1 jugeru gradina si quartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu suntu avisati, ca cursele loru proovedite cu estrasulu de bozediu si adeverintele despre sciintele absolute, avendu in vedere § 13. art. 1. alu Stat. Org. portarea morală si politica, precum si despre servitul de pana acum, a le tramite sub-scrisul comitetu in Birn'a 14 Novembre 1869.

(27-1)

Comitetulu parochialu.

(11-2)

Concursu.

Devenindu posturile de invetatori vacante la scolele populare gr. or. din comunele Riusioru si Huredu, distr. Fagarasiului; se scrie prin acesta concursu pana la 22 Nov. a. c. st. v., si apumitu:

1. La Riusioru, cu salariu de 120 fl. v. a. cuartiru liberu, si lemne.

2. La Huredu, cu salariu de 120 fl. v. a. cuartiru liberu, si lemne, la ambe din cas'a comunale.

Doritorii de a ocupá aceste statiuni; au de a-si asterni documentele sele, ca au absolvatu IV. clase gimnasiale, cursulu pedagogicu seu clericalu, ca au portare morală buna, si ca sciu cantabile bisericesci, catra subsrisul inspectoratu dinstr. de scole, pana la terminulu susu aratatu.

Fagarasiu 22 Oct. c. vechiu, 1869. Petru Popescu Protopop.

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor de invetatori la scolele confessiunale gr. or. din tractul II-le alu Joajului, se scrie concursu, si adeca:

La Almasiulu-mare, cu unu salariu anualu de 120 fl. v. a.

La Csibu, cu unu salariu anuale de 100 fl.

La Bacaintiu, cu unu salariu anualu de 160 fl.

La Rengetu cu unu salariu anualu de 100 fl.

La Bozesiu, cu unu salariu anualu de 120 fl.

La Almasiulu de mijlocu cu unu salariu anualu de 100 fl.

La Varmag'a, cu unu salariu anualu de 120 fl., totu cu quartiru naturalu si lemne de incalzit.

Concurrentii au a-si asterni petitionile loro la subsrisul cu documentele cerute, pana la 10 Dec. 1869.

Sacarambu, 16 Novembre 1869.

Sabinu Pisoi, Protop. si direct. scol.

Concursu.

Se publica pentru parochia vacanta din Santelecu, din protopiatulu Oradiei-Mari, care sta din 110 numere de case, avendu dela tota casa o vica de bucate, fiindu dotata cu o 1/3 sessiune de pamant, si veniturile stolare.

Doritorii de a concurge, au de a-si tramite recursurile instruite in intielesulu "Statutului Organicu" pana la 1/13 Decembre catra protopiatulu Oradiei Mari.

Santelecu 6/18 Nov. 1869.

Comitetulu parochialu cu scirea si invoiearea mea.

Simeonu Bic'a. m. p.

(22-3) Oradiei-mari.

Concursu.

Se publica pentru parochia vacanta din Toboliu, din protopiatulu Oradiei-mari, care sta din 180 numere de case, fiindu dotata cu o sessiune de pamant, si veniturile stolare.

Doritorii de a recurge au de a-si tramite suplicele instruite conformu "Statutului Organicu" pana la 14/26 Decembre a. c. catra protopiatulu Oradiei-mari.

Datu in Toboliu la 12/24 Nov. 1869.

Comitetulu parochialu cu scirea si invoiearea mea.

Simeonu Bic'a. m. p.

protopres. gr. or. a tract.

(23-3) Oradiei-mari.